

Bosna i Hercegovina

Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine
Правобранилаштво Босне и Херцеговине
Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine
Office of Attorney General of Bosnia and Herzegovina

Босна и Херцеговина

Broj:01-10-PBiH- 127/24
Sarajevo, 08.05.2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA			
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE			
SARAJEVO			
PRIMLJENO: 09-05-2024			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
012-50-18-694-2/29			

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

PREDMET: Izvještaj o radu Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine za 2023. godinu-dopuna, dostavlja se

Poštovani,

U skladu sa odredbom člana 18. Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14) u prilogu akta dostavljamo Izvještaj o radu Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine za 2023. godinu.

S poštovanjem,

Prilog:

-Izvještaj o radu Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine za period 01.01.2023.-31.12.2023. godine

PRAVOBRANILAC
BOSNE I HERCEGOVINE
ALMINA PILAV

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine
Правобранилаштво Босне и Херцеговине
Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine
Office of Attorney General of Bosnia and Herzegovina

IZVJEĆE
O RADU PRAVOBRANITELJSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE
za period od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine

Veljača, 2024. godine

SADRŽAJ

Uvodne napomene.....	3
I DIO PRIKAZ RADA PRAVOBRANITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE U 2023. GODINI.....	4
Opći podaci o organizaciji i ljudskim potencijalima.....	4
Podaci o kretanju predmeta.....	6
Zbirni podaci o kretanju predmeta.....	6
Podaci o kretanju predmeta po pojedinim vrstama predmeta.....	7
II DIO POSTUPANJE PRAVOBRANITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE PO VRSTAMA PREDMETA.....	9
Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u parničnim predmetima (upisnik „P“).....	9
Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u izvršnim predmetima (upisnik „I“).....	13
Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u upravnim postupcima i upravnim sporovima (upisnik predmeta „U“).....	16
Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u predmetima vansudske nagodbe (upisnik predmeta „Pn“).....	17
Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u predmetima sa elementom inozemnosti (upisnik predmeta „Ei“).....	19
Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u adhezionim predmetima (upisnik predmeta „A“).....	20
Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u predmetima pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine (upisnik predmeta „USD“).....	21
Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u predmetima pravnog savjetovanja i davanja mišljenja na ugovore imovinsko-pravne prirode (upisnik predmeta „M“).....	23
Postupanje u predmetima sa oznakom „Razno“ (upisnik predmeta „R“).....	24
III DIO POSTUPANJE PRAVOBRANITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE U POJEDINIM POSTUPCIMA.....	25
Predmeti pravosudnog osoblja institucija Bosne i Hercegovine.....	25
Predmeti pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.....	26
Predmeti neosnovanog lišenja slobode.....	26
Predmeti po tužbama protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja za refundiranje naknade za bolovanja preko 42 dana.....	27
Arbitražni postupci.....	28
Državna imovina.....	29
IV DIO ORGANIZACIONI, MATERIJALNI I FINANCIJSKI UVJETI.....	30
Organizacioni uvjeti.....	30
Materijalni uvjeti.....	31
Financijski uvjeti.....	31
V DIO ZAKLJUČNA RAZMATRANJA.....	32

Uvodne napomene

Zakonom o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14) osnovano je Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine da bi se osiguralo da država Bosna i Hercegovina raspolaže efikasnom zakonskom zaštitom i zastupanjem u pogledu zaštite njenih Ustavom utvrđenih nadležnosti, interesa i prava.

Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine obavlja poslove pravnog savjetovanja i zastupanja Bosne i Hercegovine, njenih institucija i drugih organizacija koje se financiraju iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine pred sudovima i drugim nadležnim organima u Bosni i Hercegovini.

Člankom 18. Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine propisano je da Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i Vijeću ministara Bosne i Hercegovine izvješće o svom radu i uočenim pojavama i problemima u primjeni međunarodnih ugovora i zakona Bosne i Hercegovine i drugih propisa Bosne i Hercegovine od značaja za ostvarivanje funkcije Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine.

Rješenjem Vijeća ministara Bosne i Hercegovine VM broj: 223/23 od 07.09.2023. godine, koja je objavljena u Službenom glasniku BiH, broj 64 od 19.09.2023. godine, imenovano novo rukovodstvo institucije, pravobranitelj i dva zamjenika pravobranitelja, koji su stupili na dužnost 20.09.2023. godine. Novo rukovodstvo je u okviru svojih nadležnosti poduzelo mjere na unaprijeđenju svih procesa u funkcioniranju institucije, uključujući i njen unutarnji ustroj.

Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine podnosi predmetno izvješće o radu, koji se odnosi na period 01.01.2023.-31.12.2023. godine. U ovom izvješću dat je prikaz rada Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine tijekom 2023. godine, zatim postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine po vrstama predmeta pred sudovima i drugim nadležnim tijelima u Bosni i Hercegovini.

Također, izvješće sadrži detaljne podatke o postupanju Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u određenim postupcima, koji su, po našem mišljenju, bili od značaja za ostvarivanje funkcije ovog Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine tijekom 2023. godine.

I DIO PRIKAZ RADA PRAVOBRANITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE U 2023. GODINI

Opći podaci o organizaciji i ljudskim potencijalima

U ovom dijelu izvješća prikazana je struktura zaposlenih osoba u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine, zaključno sa 31.12.2023. godine, s obzirom na kategoriju radnog mjesta, kao i starosna i spolna struktura.

U skladu sa važećim Pravilnikom o unutarnjem ustroju Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine sistematizirana su ukupno 23 radna mjesta. Od toga 3 radna mjesta su radna mjesta imenovanih osoba (pravobranitelj i zamjenici pravobranitelja Bosne i Hercegovine), 10 radnih mjesta rukovodećih državnih službenika (9 pomoćnika pravobranitelja Bosne i Hercegovine i tajnik Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine), 2 radna mjesta državnih službenika, te 8 radnih mjesta u statusu zaposlenika.

Zaključno sa 31.12.2023. godine popunjenost radnih mjesta je na razini 17 osoba, od čega 3 radna mjesta su radna mjesta imenovanih osoba (pravobranitelj i zamjenici pravobranitelja Bosne i Hercegovine), 5 radnih mjesta rukovodećih državnih službenika (5 pomoćnika pravobranitelja Bosne i Hercegovine), 1 državni službenik, te 8 zaposlenika. U tijeku je natječajna procedura radi popunjavanja tri radna mjesta u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine i to za dva pomoćnika i šefa pisarnice.

U skladu sa člankom 2. stavkom (1) Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine funkciju Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine vrše pravobranitelj, dva zamjenika pravobranitelja i pomoćnici pravobranitelja Bosne i Hercegovine, što znači da isti obavljaju poslove osnovne djelatnosti Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine, to jest poslove zastupanja i pravnog savjetovanja.

Administrativne, materijalno-financijske i stručne poslove tijekom 2023. godine, obavljali su državni službenik na poslovima stručnog savjetnika za financijske poslove, 8 zaposlenika, te osobe angažirane po osnovu ugovora o djelu na poslovima koji nisu sistematizirani Pravilnikom o unutarnjem ustroju Pravobraniteljstva BiH i gdje je postojala potreba angažiranja zbog obima poslova koje obavlja Pravobraniteljstvo.

Navedeno je prikazano u Tabeli 1. -Struktura zaposlenih u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine

Tabela 1. -Struktura zaposlenih

Struktura zaposlenih u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine zaključno sa 31.12.2023	
Imenovane osobe (pravobranitelj i zamjenici pravobranitelja)	3
Rukovodeći državni službenici	5
Državni službenici	1
Zaposlenici	8
UKUPNO	17

Iz navedenog je vidljivo da u izvještajnom periodu u Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine nisu bila popunjena sva sistematizirana radna mjesta, i to prije svega na poslovima pomoćnika pravobranitelja Bosne i Hercegovine. Također, može se zaključiti da je u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine uposlen mali broj državnih službenika na administrativnim, materijalno-financijskim i stručnim poslovima.

U pogledu starosne strukture od ukupnog broja nositelja pravobraniteljske funkcije sa 31.12.2023. godine, sve 3 imenovane osobe imale su manje od 55 godina života. U pogledu pomoćnika pravobranitelja, od 5 (pet) pomoćnika pravobranitelja (2) dvije osobe bile su starije od 60, a mlađi od 65 godina života, 1 (jedna osoba bila je starija od 55, a mlađe od 60 godina života, 1 (jedna) osoba bila je starija od 40, a mlađa od 45 godina života, 1 (jedna) osoba bilo je starije od 35, a mlađa od 40 godina života.

Što se tiče spolne strukture, od navedenih osoba 6 (šest) osoba bilo je ženskog, a 2 (dva) muškog spola.

Navedeno je prikazano u Tabeli 2-Starosna i spolna struktura nositelja pravobraniteljske funkcije

Tabela 2-Starosna i spolna struktura nositelja pravobraniteljske funkcije

	STAROSNA STRUKTURA NOSITELJA PRAVOBRANITELJSKE FUNKCIJE								SPOLNA STRUKTURA	
	Broj lica	60-65	55-60	50-55	45-50	40-45	35-40	30-35	MUŠKI	ŽENSKI
Nositelji pravobraniteljske funkcije (imenovane osobe)	3	-	-	1	1	1	-	-	-	3
Pomoćnici pravobranitelja	5	2	1	-	-	1	1	-	2	3

Podaci o kretanju predmeta

U ovom dijelu izvješća dat je prikaz kretanja predmeta u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine tijekom 2023. godine, i to zbirni podaci o svim predmetima, kao i podaci o kretanju predmeta prema vrstama predmeta, promatrajući komparativno u odnosu na 2022. godinu.

Zbirni podaci o kretanju predmeta

U izvještajnom periodu Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine zaprimilo je ukupno 3458 novih predmeta. Iz 2022. godine u 2023. godinu preneseno je ukupno 3074 predmeta, tako da je u izvještajnom periodu ukupno bilo u radu 6532 predmeta. Tijekom 2023. godine zaprimljeno je ukupno 3458 predmeta, tako da je u izvještajnom periodu došlo do povećanja priliva novih predmeta u odnosu na 2022. godinu. U izvještajnom periodu okončano je ukupno 3159 predmeta, u odnosu na 2022. godinu, kada je okončano ukupno 2721 predmeta. Na dan 31.12.2023. godine bilo je aktivno 3373 predmeta.

Navedeno je vidljivo u Tabeli broj 3 - Prikaz kretanja predmeta Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine, kao u Grafikonu broj 1 - Komparativni pregled kretanja predmeta.

Tabela broj 3-Prikaz kretanja predmeta Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine

Godina	Zaprimljeno	U radu	Okončano	Aktivno
2022	3109	5795	2721	3074
2023	3458	6532	3169	3363

Grafikon 1- Komparativni pregled kretanja predmeta

Posebno naglašavamo da pitanje okončanja postupaka u kojima postupa Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine ne zavisi isključivo od Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine, već od efikasnosti i postupanja sudova i drugih nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini i drugdje, pred kojima Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine zastupa Bosnu i Hercegovinu i njene institucije. Jedina vrsta predmeta u kojima okončanje predmeta isključivo zavisi od Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine jesu predmeti davanja pravnih mišljenja i pravno savjetovanje. O ovome ćemo detaljnije informirati u nastavku izvješća pod točkom 2.2. Podaci o kretanju predmeta po pojedinim vrstama predmeta.

Podaci o kretanju predmeta po pojedinim vrstama predmeta

U ovom dijelu izvješća dat je prikaz kretanja predmeta po vrstama predmeta u kojima postupa Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine. To su: parnični predmeti (upisnik „P“), ovršni predmeti („I“), upravni predmeti (upravni postupak i upravni spor-upisnik „U“), predmeti pred Ustavnim sudom („Usd“ upisnik), predmeti vanskudskih nagodbi („Pn“ upisnik), predmeti sa elementom inozemnosti („Ei“ upisnik“), adhezioni predmeti („Ad“ upisnik), te predmeti pravnih mišljenja na ugovore i pravnog savjetovanja („M“ upisnik).

Prikaz kretanja predmeta dat je u Tabeli 4.

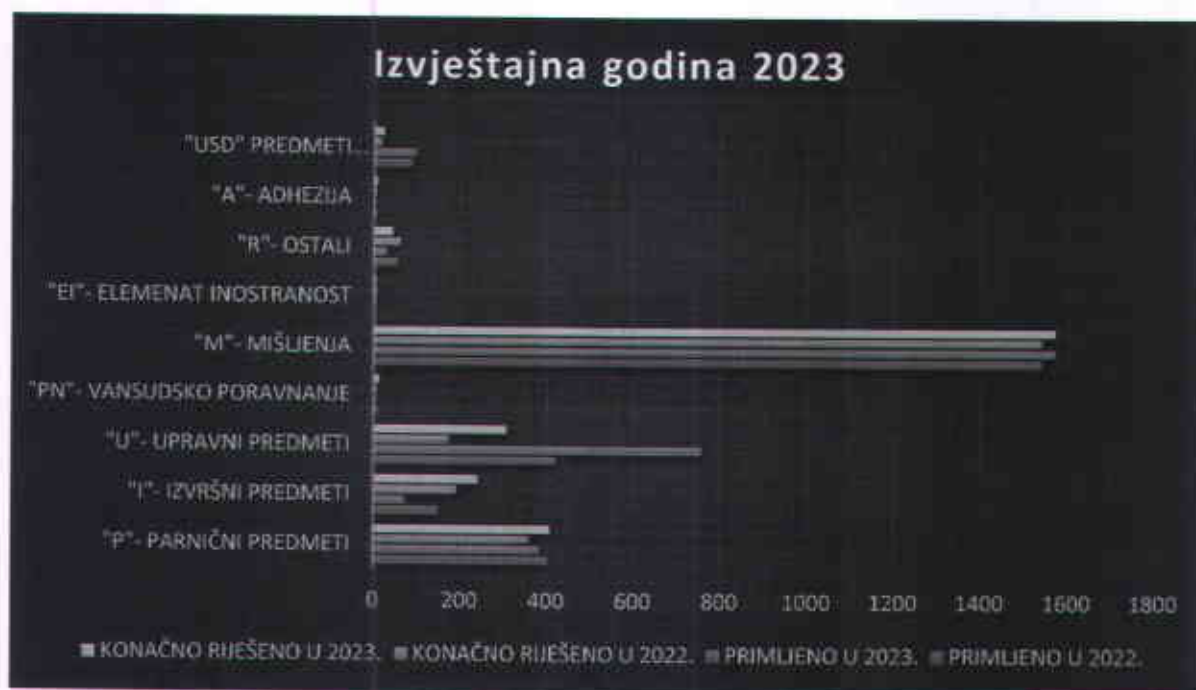
Tabeli 4 -Prikaz kretanja predmeta po vrsti predmeta

VRSTA PREDMETA	PRIMLJENO U 2022.	PRIMLJENO U 2023.	KONAČNO RIJEŠENO U 2022.	KONAČNO RIJEŠENO U 2023.
"P" - PARNIČNI PREDMETI	404	384	360	409

"I"- OVRŠNI PREDMETI	149	73	193	242
"U"- UPRAVNI PREDMETI	422	756	175	308
"PN"- VANSUDSKO PORAVNANJE	10	5	7	14
"M"- MIŠLJENJA	1542	1573	1542	1573
"EI"- ELEMENAT INOZEMNOSTI	3	4	8	6
"R"- OSTALI	55	29	61	44
"A"- ADHEZIJA	6	2	5	7
"USD"- PREDMETI PRED USTAVNIM SUDOM	88	97	17	24

Iz navedenog je vidljivo da je tijekom 2023. godine u odnosu na 2022. godinu došlo do povećanja broja novo zaprimljenih predmeta, ali i u broju okončanih predmeta.

Grafikon 2 - Komparativni pregled kretanja predmeta po pojedinim vrstama predmeta

II DIO POSTUPANJE PRAVOBRANITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE PO VRSTAMA PREDMETA

Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u parničnim predmetima (upisnik „P”)

U ovom dijelu, dat je izvještaj Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine, koji se tiče parničnih predmeta pred nadležnim sudovima u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.¹ Prikazan je ukupan broj predmeta u radu, novoprimljenih predmeta, broj okončanih predmeta, te način na koji su riješeni sudski postupci u kojima je Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine zastupalo stranke u postupku, kao i novčana vrijednost postupaka koji su riješeni u korist Bosne i Hercegovine ili zastupane institucije, te u korist suprotne stranke.

Ukupan broj predmeta u radu, novoprimljenih predmeta, broj okončanih parničnih predmeta, kao i predmeti okončani u korist Bosne i Hercegovine, odnosno, zastupane institucije Bosne i Hercegovine i u korist suprotne stranke prikazani su u tabeli broj 5-Okončani postupci.

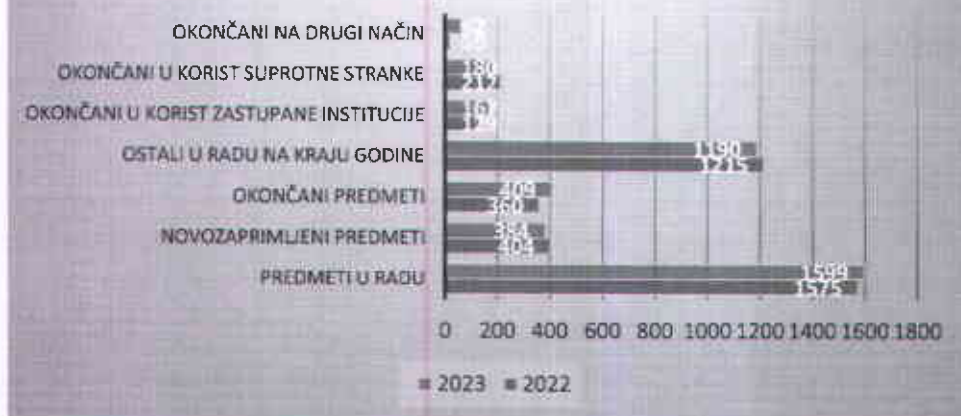
Komparativni pregled u odnosu na 2022. godinu u pogledu broja predmeta u radu, broja novoprimljenih, broja okončanih parničnih predmeta, kao i broja parničnih predmeta okončanih u korist Bosne i Hercegovine i zastupane institucije i predmeta okončanih u korist suprotne stranke dat je u Grafikonu 3.-Komparativna analiza

Tabela broj 5 - Parnični predmeti

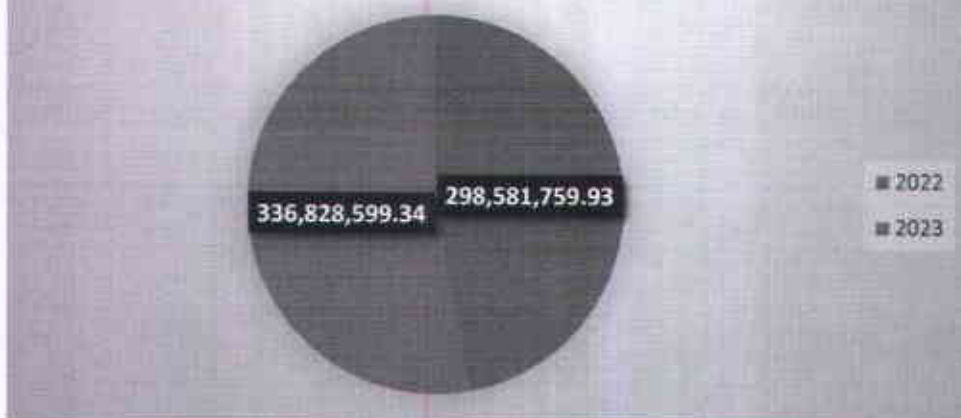
Broj parničnih predmeta	2022.	2023.
Predmeti u radu	1575	1599
Novo zaprimljeni predmeti	404	384
Okončani predmeti	360	409
Ostali u radu na kraju godine	1215	1190
Okončani u korist zastupane institucije	129	167
Okončani u korist suprotne stranke	212	180
Okončani na drugi način	19	62
Ukupna vrijednost sporova	298.581.759,93 KM	336.828.599,34 KM

¹ Parnični predmeti su predmeti u kojima Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine u svojstvu zakonskog zastupnika zastupa Bosnu i Hercegovinu i njene institucije pred sudovima u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

Grafikon 3a - Komparativna analiza 2022. / 2023.

Grafikon 3b - Ukupna vrijednost sporova 2022. / 2023.

Iz navedenog je vidljivo da je u izvještajnom periodu u radu bilo 1599 parničnih predmeta, ukupne novčane vrijednosti 336.828.599,34 KM, dok je u 2022. godini u radu bilo ukupno 1575 parničnih predmeta, ukupne novčane vrijednosti 298.581.759,93 KM.

Novčana vrijednost spora ukupno riješenih 167 parničnih predmeta tokom 2023. godine u korist Bosne i Hercegovine iznosi ukupno 24.015.773,35 KM (dvadeset četiri miliona petnaest tisuća sedamstotina sedamdeset i tri konvertibilne maraka i 35/100 konvertibilnih maraka), dok je vrijednost 180 parničnih predmeta riješenih u korist suprotne stranke iznosila ukupno 1.510.446,66 KM (jedan milion petsto deset tisuća četrstotine četrdeset šest 66/100 konvertibilnih maraka).

Navedeno je prikazano u Grafikonu broj 4-Prikaz novčane vrijednosti sporova riješenih u korist i na štetu zastupanog subjekta.

Grafikon 4- Prikaz novčane vrijednosti sporova riješenih u korist i na štetu zastupanog subjekta

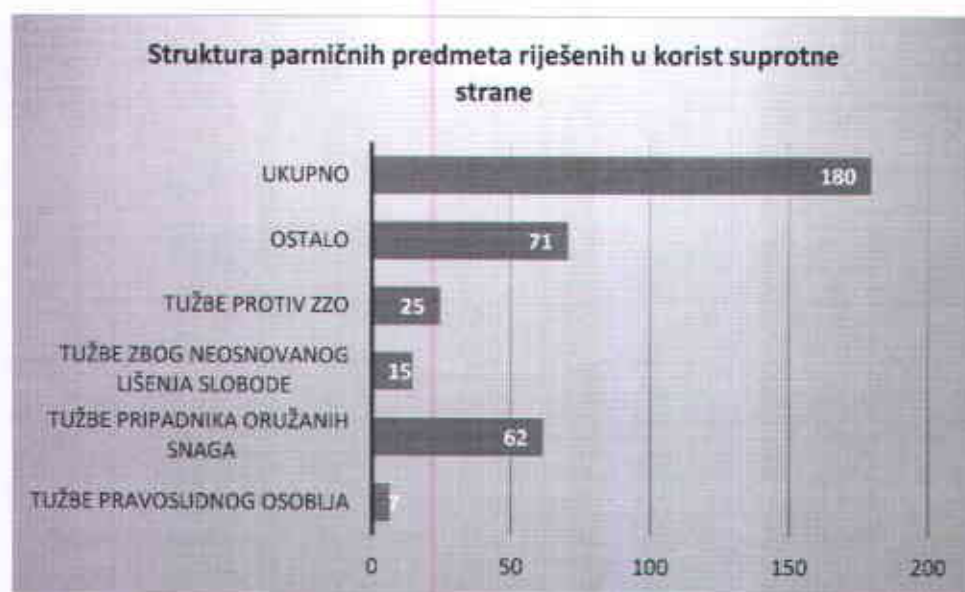
Naglašavamo da se u pogledu predmeta koji su okončani u korist suprotnih stranaka u parničnim postupcima u kojima je Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine zastupalo Bosnu i Hercegovinu i njene institucije, radi o sporovima između tih stranaka i zastupanih institucija Bosne i Hercegovine, koji su ranije nastali i u kojima su sudovi u postupcima utvrdili da su povrijeđena prava tih stranaka, uslijed čega su donesene parnične presude u njihovu korist. Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine u pravilu nema mogućnosti da utiče na ishode ovih sporova zbog ranije sudske prakse.

Također, radi boljeg razumijevanja situacije posebno treba ukazati i na strukturu predmeta okončanih u korist suprotnih stranaka tijekom 2023. godine. Od ukupno 180 predmeta okončanih u korist suprotne stranke, 109 predmeta odnosilo se na četiri vrste sporova (više od 60% od ukupnog broja izgubljenih predmeta):

1. parnični postupci po tužbama pravosudnih osoblja Bosne i Hercegovine radi isplate naknada za prijevoz, topli obrok, odvojen život i troškove smještaja - 7 predmeta;
2. parnični postupci po tužbama pripadnika oružanih snaga Bosne i Hercegovine i Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine, zbog isplate razlika plaća između osobnog i formacijskog čina, te obavljanja poslova drugog radnog mjesta - 62 predmeta;
3. parnični postupci zbog neosnovanog lišenja slobode -15 predmeta;
4. parnični postupci po tužbama protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja za refundiranje naknade za bolovanje preko 42 dana- 25 predmeta;
5. ostalo- 71 predmet.

Navedeno je vidljivo u Grafikonu broj 5-Struktura parničnih predmeta riješenih u korist suprotne stranke.

Grafikon 5- Struktura parničnih predmeta riješenih u korist suprotne stranke

Dakle, oko 2/3 parničnih predmeta koji su riješeni u korist suprotne stranke u izvještajnom periodu odnosi se na četiri grupe sporova. Radi se o sporovima koji nastaju kao posljedica sustavnih nedostataka i u kojima su sudovi zauzeli stavove i utvrdili sudsku praksu da iste rješavaju u korist suprotne stranke. O navedenom će biti više govora u dijelu III POSTUPANJE PRAVOBRANITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE U POJEDINIM POSTUPCIMA.

Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u izvršnim predmetima (upisnik „I“)

U ovom dijelu izvješća dat je prikaz postupanja Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u ovršnim predmetima pred nadležnim sudovima u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.²

Prikazan je ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tijekom 2023. godine, broj okončanih predmeta, broj predmeta koji su ostali u radu na kraju godine, te je obrađen i način rješavanja predmeta tako da se prikazuju predmeti u kojima je Bosna i Hercegovina bila tražitelj ovrhe i ovršenik, kao i njihova novčana vrijednost.

Komparativni pregled u odnosu na 2022. godinu u pogledu broja predmeta u radu, broja primljenih predmeta, broja okončanih izvršnih predmeta, kao i broja okončanih ovršnih predmeta u kojima je Bosna i Hercegovine bila tražilac ovrhe i u kojima je bila ovršenik, dat je u Tabeli broj 6 i Grafikonu broj 5 - Komparativna pregled - Ovršni predmeti.

Tabela broj 6 - Komparativni pregled - ovršni predmeti

ovršni predmeti	2022.	2023.
Broj Ovršnih predmeta u radu	849	729
Broj novo zaprimljenih ovršnih predmeta	149	73
Broj okončanih ovršnih predmeta	193	242
Broj predmeta koji su ostali u radu sa 31.12.2022/2023	656	487
Broj okončanih ovršnih predmeta u kojima smo bili tražitelj ovrhe	157	191
Broj okončanih izvršnih predmeta u kojima smo bili ovršenik	36	51

² Ovršni predmeti su sudski i upravni predmeti prinudnog izvršenja potraživanja utvrđenog pravomoćnom odlukom sudova i drugih nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini u korist Bosne i Hercegovine ili suprotne stranke;

Grafikon broj 6 - Komparativni pregled - Ovršni predmeti

Naglašavamo da je vrijednost 729 ovršnih predmeta, koji su bili u radu u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine tijekom 2023. godine iznosila ukupno 10.192.364,88 KM (deset miliona stotinudevedestdvije tisuća trisetotine šezdeset četiri i 88/100 konvertibilnih maraka), dok je zaključno sa 31.12.2023. godine ostalo u radu ukupno 467 predmeta u kojima su Bosna i Hercegovine i njene institucije tražitelj ovrhe ukupne novčane vrijednosti od 6.890.333,03 KM, kao i 20 predmeta u kojima su Bosna i Hercegovina i njene institucije ovršenik ukupne novčane vrijednosti spora 145.226,72 KM.

Također, u Tabeli broj 7 i Grafikonu broj 7 iskazani su komparativni prikazi novčane vrijednosti ovršnih predmeta u kojima je Bosna i Hercegovina, odnosno njene institucije bile tražitelj ovrhe i ovršnih predmeta u kojima su zastupane institucije bile ovršenik za 2023. godinu, kao i prikaz procenta okončanih predmeta prema načinu na koji su isti okončani.

Tabela broj 7 - Novčana vrijednost ovršnih predmeta

NOVČANA VRIJEDNOST OVRŠNIH PREDMETA 2023.	
Okončani ovršni predmeti u kojima je BiH bila tražitelj ovrhe	1.987.573,19 KM
Okončani ovršni predmeti u kojima je BiH bila ovršenik	1.169.231,94 KM

Grafikon broj 7 - Procent okončanih ovršnih predmeta

Iz navedenog je vidljivo da je tijekom 2023. godine u korist Bosne i Hercegovine i zastupanih institucija Bosne i Hercegovine okončano ukupno 191 ovršnih predmeta u kojima su Bosna i Hercegovina i njene institucije bile tražitelj ovrhe i ukupno 51 izvršni predmet u korist suprotne stranke u kojemu je Bosna i Hercegovina bila ovršenik, što je ukupno 33,20% okončanih ovršnih predmeta u 2023. godini.

Također, vidljivo je da su u 2023. godini u korist Bosne i Hercegovine i njenih institucija riješena 34 ovršna predmeta više u odnosu na 2022. godinu, dok je u korist suprotnih stranaka u predmetima u kojima su Bosna i Hercegovine i njene institucije bile ovršenik, okončano 15 ovršnih predmeta više. Prema tome, tijekom 2023. godine broj okončanih ovršnih predmeta u kojima je Bosna i Hercegovine bila ovršenik je u blagom porastu u odnosu na broj okončanih predmeta tijekom 2022. godine, te je povećan broj predmeta u kojima su Bosna i Hercegovina i njene institucije bile tražitelj ovrhe. Navedeno je prije svega posljedica povećanja broja ovršnih predmeta koji su bili u radu tijekom 2023. godine u odnosu na broj ovršnih predmeta koji su bili u radu tijekom 2022. godine, gdje je proporcionalno povećan broj predmeta u kojima su Bosna i Hercegovine i njene institucije bile tražitelj ovrhe.

Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u upravnim postupcima i upravnim sporovima (upisnik predmeta „U“)

U ovom dijelu izvješća dat je prikaz postupanja Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u upravnim postupcima i upravnim sporovima pred nadležnim tijelima i sudovima u Bosni i Hercegovini.³

Prikazan je ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tijekom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine.

Treba napomenuti da Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine zastupa institucije Bosne i Hercegovine koje su tužene u upravnim sporovima samo po datom ovlaštenju od strane institucije.⁴

Ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tijekom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine prikazan je u Tabeli broj 8 - Postupanje u upravnim predmetima.

Komparativni pregled u odnosu na 2022. godinu u pogledu broja predmeta u radu, broja primljenih predmeta, broja okončanih predmeta i broja predmeta koji su ostali u radu, prikazan je u Grafikonu 7 - Komparativna analiza.

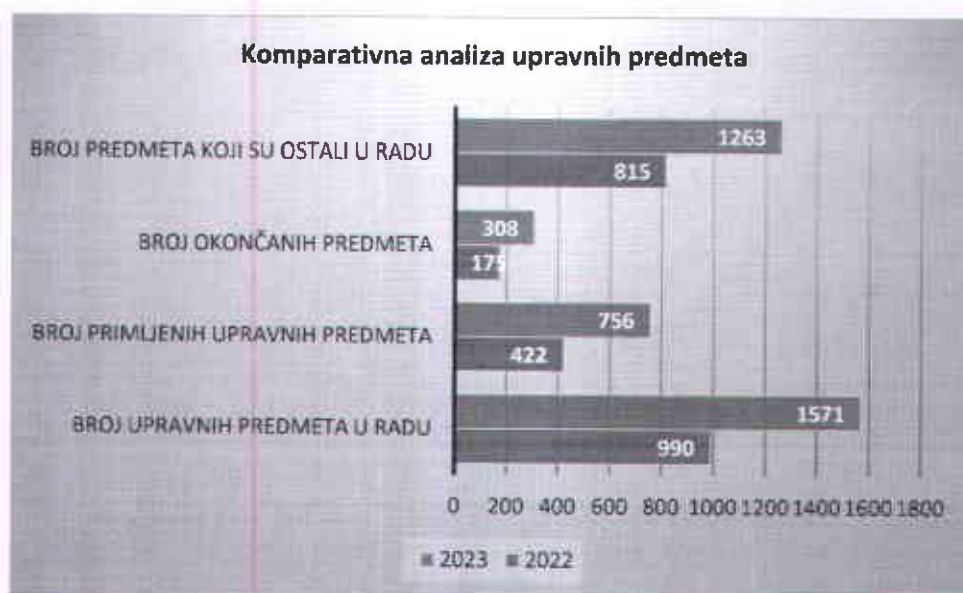
Tabela broj 8 - Postupanje u upravnim predmetima

Upravni predmeti	2022.	2023.
Broj upravnih predmeta u radu	990	1571
Broj primljenih upravnih predmeta	422	756
Broj okončanih predmeta	175	308
Broj predmeta koji su ostali u radu	815	1263

³ Upravni predmeti su predmeti zastupanja Bosne i Hercegovine i njenih institucija pred tijelima uprave i sudovima u Bosni i Hercegovini;

⁴ Članak 13. stavak 5. Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine;

Grafikon broj 8 - Komparativna analiza upravnih predmeta

Iz navedenog je očigledno da je tijekom 2023. godine Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine imalo u radu ukupno 1571 upravni predmet, za razliku od 2022. godine kada je u radu bilo 990 predmeta. Tijekom 2023. godine primljeno je u rad 756 upravnih predmeta, za razliku od 2022. godine kada su primljena u rad 422 predmeta. U izvještajnom periodu okončano je ukupno 308 upravnih predmeta, dok je 2022. godine okončano ukupno 175 predmeta.

Izneseni podaci govore da je tijekom 2023. godine došlo do značajnog porasta broja upravnih predmeta. Razlog za to treba tražiti u procesu harmonizacije zemljišnih knjiga u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i u postupcima eksproprijacije nekretnina, koji predmeti se tiču pitanja državne imovine, i u koje se uključuje Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine kao zakonski zastupnik države Bosne i Hercegovine. Ovi postupci zbog korištenih pravnih sredstava mogu trajati duže vrijeme, tako da se predmeti prenose iz prethodnih godina.

Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u predmetima vansudske nagodbe (upisnik predmeta „Pn”)

U ovom dijelu izvješća dat je prikaz postupanja Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u postupcima vansudske nagodbe.⁵

Prikazan je ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tijekom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine.

Ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tijekom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine prikazan je u

⁵ U skladu sa odredbom članka 13. stavka 20. Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine ovlašteno je, u slučaju zakonom ispunjenih uvjeta, zaključiti vansudsku nagodbu u ime zastupane institucije Bosne i Hercegovine.

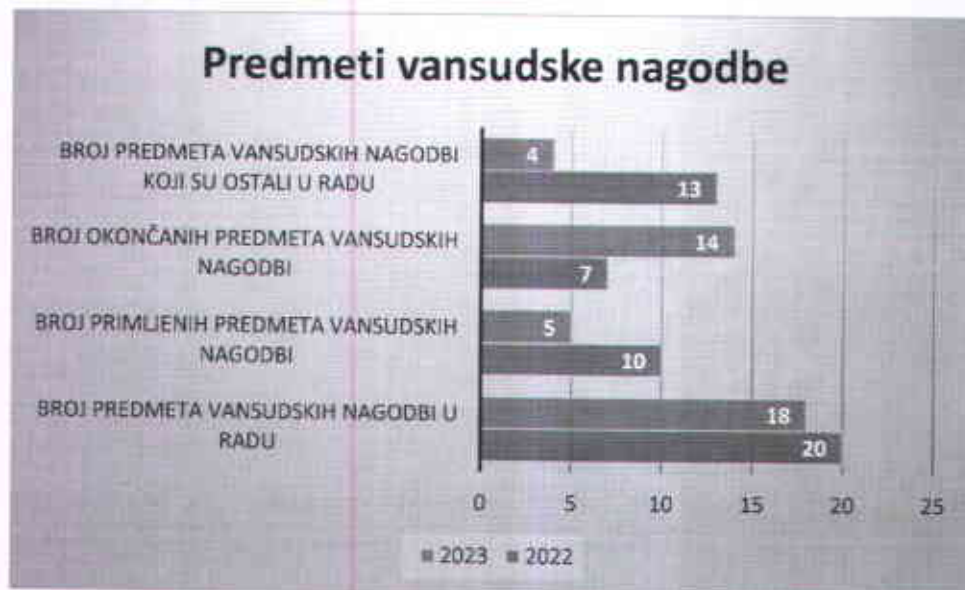
tabeli broj 9 - Postupanje u predmetima vansudske nagodbe.

Komparativni pregled u odnosu na 2022. godinu u pogledu broja predmeta u radu, broja primljenih predmeta, broj okončanih predmeta i broja predmeta koji su ostali u radu dat je u Grafikonu broj 9 -Komparativna analiza.

Tabela broj 9 - Postupanje u predmetima vansudske nagodbe

Predmeti vansudske nagodbe	2022.	2023.
Broj predmeta vansudskih nagodbi u radu	20	18
Broj primljenih predmeta vansudskih nagodbi	10	5
Broj okončanih predmeta vansudskih nagodbi	7	14
Broj predmeta vansudskih nagodbi koji su ostali u radu	13	4

Grafikon broj 9 - Komparativna analiza

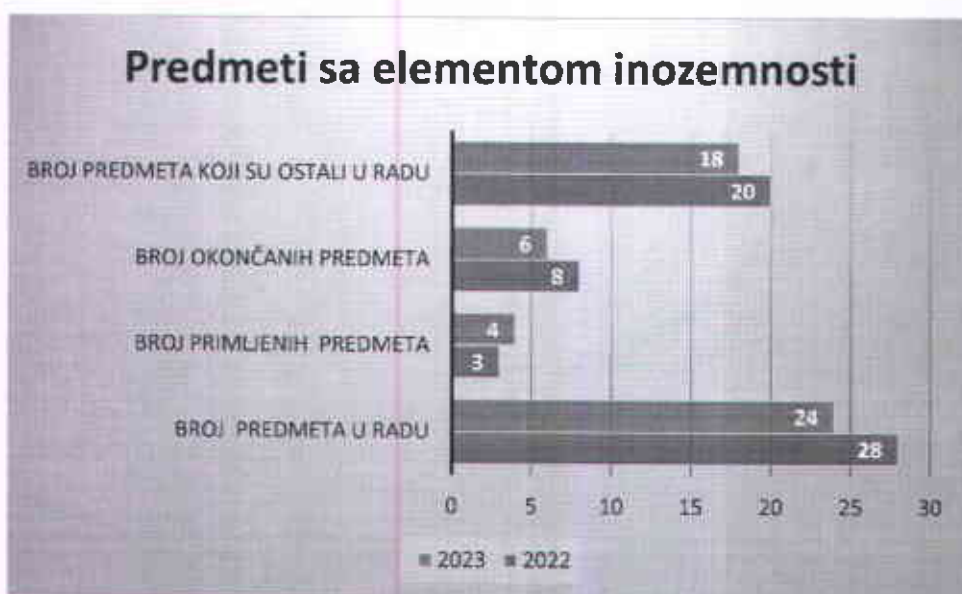

Elementat inozemnosti

Tabela broj 10

ELEMENAT INOZEMNOSTI	2022	2023
Broj predmeta u radu	28	24
Broj primljenih predmeta	3	4
Broj okončanih predmeta	8	6
Broj predmeta koji su ostali u radu	20	18

Grafikon broj 10

Iz navedenog vidljivo je da je tijekom 2023. godine Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine imalo ukupno u radu 24 predmeta ove vrste, za razliku od 2022. godine kada je u radu bilo 28 predmeta. Tijekom 2023. godine primljena su u rad 4 nova predmeta, dok su 2022. godini primljena u rad 3 predmeta. U izvještajnom periodu okončano je 6 predmeta sa elementom inozemnosti, dok je u 2022. godini okončano 8 predmeta. Ukupan broj predmeta u radu zaključno sa 31.12.2023. godine je 18.

Izneseni podaci govore da se tijekom 2023. godine zadržao se isti broj predmeta ove vrste, ali je dinamikom njihovog rješavanja pred nadležnim tijelima ukupan broj predmeta u koji je ostao u radu smanjen u odnosu na 2022. godinu.

Treba napomenuti da se u okviru ovog upisnika vode i arbitražni postupci protiv Bosne i Hercegovine, a o kojim će biti više riječi u dijelu III POSTUPANJE PRAVOBRANITELJSTVA VBOSNE I HERCEGOVINE U POJEDINIM POSTUPCIMA.

Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u adhezionim predmetima (upisnik predmeta „A“)

U ovom dijelu izvješća dat je prikaz postupanja Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u predmetima zastupanja u adhezionim postupcima.⁶

Prikazan je ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tijekom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine.

Ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tijekom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine dat je u tabeli broj 11- Postupanje u adhezionim predmetima.

Komparativni pregled u odnosu na 2022. godinu u pogledu broja predmeta u radu, broja primljenih predmeta, broja okončanih predmeta i broja predmeta koji su ostali u radu, dat je u Grafikonu 11 - Komparativna analiza.

Tabela broj 11- Postupanje u adhezionim predmetima

Adhezioni predmeti	2022.	2023.
Broj adhezionih predmeta u radu	34	31
Broj primljenih adhezionih predmeta	6	2
Broj okončanih adhezionih predmeta	5	7
Broj adhezionih predmeta koji su ostali u radu	29	24

⁶ Ovi predmeti se odnose na postavljanje imovinsko-pravnih zahtjeva za naknadu štete učinjene Bosni i Hercegovini izvršenjem kaznenog djela;

Grafikon broj 11 – komparativna analiza

Iz navedenog je vidljivo da je tijekom 2023. godine Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine imalo ukupno u radu 31 predmet ove vrste, a u 2022. godine 34 predmeta. Tijekom 2023. godine primljena su u nova 2 predmeta, za razliku od 2022. godine kada je primljeno u rad 6 predmeta. U izvještajnom periodu okončano je 7 predmeta, dok je u 2022. godini bilo okončano 5 predmeta ove vrste.

Izneseni podaci ukazuju da je tijekom 2023. godine smanjen priliv predmeta ove vrste, a povećan je broj završenih predmeta u odnosu na 2022. godinu.

Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u predmetima pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine (upisnik predmeta „USD“)

U ovom dijelu izvješća dat je prikaz postupanja Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u predmetima zastupanja pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.⁷

Prikazan je ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tijekom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine.

Ukupan broj predmeta u radu, broj primljenih predmeta tijekom 2023. godine, broj okončanih predmeta, te broj predmeta koji su ostali u radu zaključno sa 31.12.2023. godine dat je u tabeli broj 12 - Postupanje u predmetima pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.

⁷ Shodno članku 13. stavku 3. Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine zastupa Vijeće ministara Bosne i Hercegovine pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine

Komparativni pregled u odnosu na 2022. godinu u pogledu broja predmeta u radu, broja primljenih predmeta, broj okončanih predmeta i broja predmeta koji su ostali u radu dat je u Grafikonu 12- Komparativna analiza.

Tabela broj 12 - Postupanje u predmetima pred Ustavnim sudom

Predmeti pred Ustavnim sudom	2022.	2023.
Broj predmeta pred Ustavnim sudom u radu	151	231
Broj primljenih predmeta pred Ustavnim sudom	88	97
Broj okončanih predmeta pred Ustavnim sudom	17	24
Broj predmeta pred Ustavnim sudom koji su ostali u radu	134	207

Grafikon broj 12 - Komparativna analiza

Iz navedenog je vidljivo da je tijekom 2023. godine Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine imalo 231 predmet ove vrste, a u 2022. godine 151. Tokom 2023. godine primljeno je u rad ukupno 97 predmeta, dok je 2022. godine primljeno u rad 88 predmeta. U izvještajnom periodu okončana su ukupno 24 predmeta pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, dok je 2022. godine okončano 17 predmeta ove vrste.

Iznoseni podaci govore da je, promatrano komparativno sa 2022. godinom, zabilježen porast broja primljenih predmeta ove vrste, kao i porast broja predmeta ove vrste koji su ostali u radu

i broja okončanih predmeta.

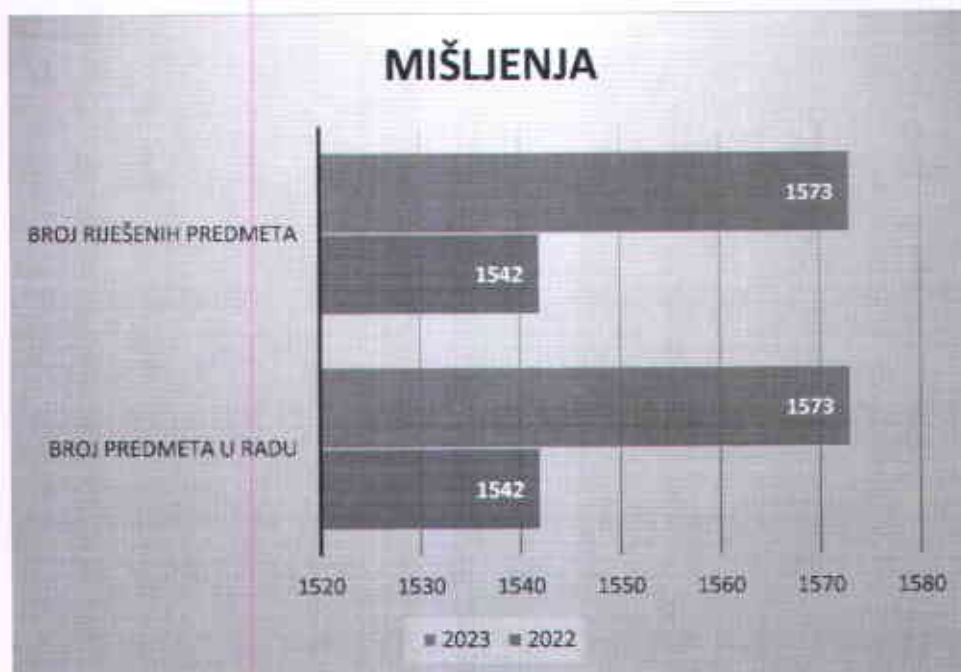
Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u predmetima pravnog savjetovanja i davanja mišljenja na ugovore imovinsko-pravne prirode (upisnik predmeta „M“)

U ovom dijelu izvješća dat je prikaz postupanja Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u predmetima pravnog savjetovanja i davanja mišljenja na ugovore imovinsko-pravne prirode. Komparativni odnos broja predmeta u radu 2023. godine u odnosu na predmete ove vrste u radu 2022. godine, broj riješenih predmeta, kao i procent riješenosti dat je u Tabeli broj 13 - Riješeni predmeti pravnih mišljenja i u Grafikonu broj 13a Riješeni predmeti pravnih mišljenja i 13 b - Komparativni pregled.

Tabela broj 13 - Riješeni predmeti pravnih mišljenja

Pravno mišljenja i savjetovanje	2022.	2023.
Broj predmeta u radu	1542	1573
Broj riješenih predmeta	1542	1573
Procent riješenosti	100%	100%

Grafikonu broj 13a Riješeni predmeti pravnih mišljenja

Grafikon broj 13b - Komparativni pregled

Naglašavamo da su ovo jedini predmeti u kojima postupa Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine čija dinamika i konačno rješavanje zavise isključivo od Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine.

Iz naprijed iznesenih podataka vidljivo je da je Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine tijekom 2023. godine u radu imalo 1573 predmeta pravnog savjetovanja i mišljenja na ugovore, te da su svi riješeni. Ovo je određeno povećanje u odnosu na 2022. godinu, kada su u radu ukupno bila 1542 predmeta. Povećanje može biti posljedica povećanog broja javnih nabava koje su provele institucije Bosne i Hercegovine tijekom 2023. godine u odnosu na 2022. godinu, te uopće povećane potrebe za poslovima pravnog savjetovanja od strane Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine, a vezano za rad zastupanih institucija.

Postupanje u predmetima sa oznakom „Razno” (upisnik predmeta „R)

U okviru ovog upisnika vode se predmeti koji ne spadaju niti u jedan drugi upisnik, već se radi o predmetima neuredne dostave i slično, odnosno o predmetima po kojima ovo Pravobraniteljstvo ne postupa u okviru svojih nadležnosti. Tijekom 2023. godine ukupno je u radu bio 91 predmet ove vrste.

III DIO POSTUPANJE PRAVOBRANITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE U POJEDINIM POSTUPCIMA

U ovom dijelu Izvješća dat je prikaz postupanja Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u pojedinim vrstama predmeta u kojima je Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine postupalo kao zakonski zastupnik Bosne i Hercegovine i njenih institucija, odnosno analiza određenih vrsta predmeta koji su imali značajan uticaj na rezultate rada Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine tijekom 2023. godine.

Predmeti pravosudnog osoblja Bosne i Hercegovine, pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine, neosnovanog lišenja slobode i parnični postupci po tužbama protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja za refundaciju naknade za bolovanja preko 42 dana

Tijekom 2023. godine, a što je vidljivo iz dijela izvješća II DIO POSTUPANJE PRAVOBRANITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE PO VRSTAMA PREDMETA „Postupanje Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u parničnim predmetima (upisnik „P“)“, u korist suprotne strane u odnosu na zastupane institucije Bosne i Hercegovine okončano je ukupno 180 parničnih predmeta.

Od navedenog broja 109 predmeta odnosi se na četiri vrste postupaka: postupci pravosudnog osoblja Bosne i Hercegovine, pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine, postupci radi neosnovanog lišenja slobode i parnični postupci po tužbama protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja za refundaciju naknada za bolovanje preko 42 dana, a što čini više od 60% predmeta u kojima su sudovi utvrdili osnovanost potraživanja podnosilaca tužbi.

Predmeti pravosudnog osoblja Bosne i Hercegovine

Tijekom 2023. godine protiv Bosne i Hercegovine okončano je 7 postupaka, u kojima su se kao tužitelji pojavljivali nositelji pravosudnih funkcija na razini Bosne i Hercegovine.

Pravni osnov tužbenih zahtjeva bila je diskriminacija ove kategorije zaposlenih u pravosudnim institucijama Bosne i Hercegovine u odnosu na druge zaposlene u pogledu prava na naknadu za ishranu u tijeku rada, prava na naknadu prijevoza na posao i sa posla, prava na naknadu za odvojen život i prava na smještaj, a koja je utvrđena Odlukom Ustavnog suda BiH broj U-7/12 od 30. januara 2013. godine i Odlukom Ustavnog suda BiH broj U-29/13 od 28. marta 2014. godine.

Na osnovu navedenih odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Sud Bosne i Hercegovine, kao nadležni sud, ustanovio je sudsku praksu u kojoj tužiteljima, kao pravosudnom osoblju Suda Bosne i Hercegovine, Tužiteljstva Bosne i Hercegovine i Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine, dosuđuje naknadu štete zbog diskriminacije, s obzirom da Zakonom o

plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine nisu utvrđena prava na naknadu za ishranu u tijeku rada, prijevoza na posao i sa posla, odvojen život i smještaj.

Naprijed navedenim odlukama Ustavnog suda Bosne i Hercegovine naloženo je Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da usuglasi sporne odredbe Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine sa Ustavom Bosne i Hercegovine, na način da se otkloni utvrđena diskriminacija, te navedene osobe uvedu u prava.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine, koji je objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 77/20, utvrđena su prava na naknadu za ishranu u tijeku rada, prijevoza na posao i sa posla, odvojen život i smještaj pravosudnom osoblju Suda Bosne i Hercegovine, Tužiteljstva Bosne i Hercegovine i Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine. Stupanjem na snagu ovog zakona riješen je problem koji je izazivao sporove iz ovog osnova.

Predmeti pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine

Tijekom 2023. godine protiv Bosne i Hercegovine okončana su 62 predmeta, u kojima su se kao tužitelji javljali pripadnici Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine. Svi postupci okončani su u korist tužitelja.

Pravni osnov za ovakve odluke, Sud Bosne i Hercegovine našao je u odredbama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, kojima je uređeno pravo na razliku plaće u slučaju obavljanja poslova čiji opis podrazumijeva niži čin od osobnog čina pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i obavljanja poslova drugog radnog mjesta.

U izvještajnom periodu zaprimljeno je 105 novih predmeta u kojima su podnesene tužbe protiv Ministarstva obrane. Od toga 101 predmet vodi se radi povrede prava iz radnog odnosa. U odnosu na 2022. godinu, kada su zaprimljena 84 predmeta, evidentan je porast ove vrste predmeta.

Predmeti neosnovanog lišenja slobode

Člankom 436. stavkom (1) točka a) Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 3/2003, 32/2003 - ispr, 36/2003, 26/2004, 63/2004, 13/2005, 48/2005, 46/2006, 29/2007, 53/2007, 58/2008, 12/2009, 16/2009, 53/2009 - dr. zakon, 93/2009, 72/2013 i 65/2018) propisano je pravo na naknadu štete osobi koje je pred Sudom Bosne i Hercegovine bilo u pritvoru, a nije došlo do pokretanja kaznenog postupka ili je postupak obustavljen ili je pravomoćno presudom oslobođeno od optužbe ili je optužba odbijena.

Tijekom 2023. godine okončano je 15 parničnih predmeta po tužbama za naknadu štete protiv

Bosne i Hercegovine po osnovu neosnovanog lišenja slobode. Svi predmeti su riješeni u korist tužitelja.

Zakon o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine predviđa mogućnost mirnog rješavanja ovih sporova pred Ministarstvom pravde Bosne i Hercegovine, ali se pred ovim ministarstvom taj način rješavanja sporova ne koristi.

Predmeti po tužbama protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja za refundaciju naknade za bolovanja preko 42 dana-

Tijekom 2023. godine protiv Bosne i Hercegovine okončano je 25 predmeta, u kojima se kao tuženi javljaju kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja, dok se na strani tužitelja legitimira Bosna i Hercegovina. Posebno ističemo da je kod ovih predmeta značajno izražena neujednačena sudska praksa, budući da postupajući sudovi različito tumače odredbe Zakona o zdravstvenom osiguranju FBiH.

Naime, u skladu sa odredbama članka 47. stavka 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju FBiH, visinu naknade plaće i najviši iznos naknade plaće, koja se isplaćuje na teret Kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja, utvrđuje Upravni odbor Kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja. Pri tome, obavezujući limit je da naknada plaće za bolovanje do i preko 42 dana, koja se isplaćuje osiguraniku, ne može biti niža od minimalne plaće važeće za mjesec za koji je utvrđena naknada. Pošto je Kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja ovlašten da utvrdi visinu naknade plaće i najviši iznos naknade plaće, koja se za vrijeme bolovanja preko 42 dana isplaćuje na teret sredstava tog Kantonalnog Zavoda (tj. iznos koji taj Zavod refundira poslodavcu), poslodavac je osnovicu i naknadu svojim uposlenicima za vrijeme bolovanja preko 42 dana isplaćivao u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju Federacije Bosne i Hercegovine.

Kako u konkretnim slučajevima, uslijed različitog tumačenja dolazi do različite primjene navedene zakonske odredbe, Pravobraniteljstvo BiH pokreće parnične postupke za refundiranje dijela naknade za bolovanje preko 42 dana. S obzirom da se stvorila neujednačena praksa postupajućih sudova, Pravobraniteljstvo BiH je uložilo apelacije Ustavnom Sudu BiH, koji je u više svojih odluka utvrdio da su redoviti sudovi povrijedili pravo apelanata na pravično suđenje iz članka II/3.e) Ustava BiH, kada su primijenili odluku UO tuženog, bez ispitivanja i ocjene njene materijalno pravne suglasnosti sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

Postupajući po odlukama Ustavnog suda BiH, redoviti sudovi su donijeli pravomoćne presude kojima su usvojili tužbene zahtjeve u pogledu isplata neto plaća za vrijeme privremene spriječenosti za rad, dok su u dijelu isplate na ime doprinosa, sudovi zauzeli različite stavove.

Arbitražni postupci

Tijekom 2023. godine u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine u radu su bila 3 arbitražna postupka protiv Bosne i Hercegovine i njenih institucija i to:

- arbitražni postupak koji se vodi pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova (ICSID) protiv Bosne i Hercegovine po tužbi „Elektrogospodarstva Slovenije“ pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova, visina spora 1.359.645.000,00 KM;
- arbitražni postupak koji se vodi pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova u Vašingtonu u pravnoj stvari tužitelja „Vijadukt Portorož“ i dr. protiv Bosne i Hercegovine, radi naknade štete, visina spora 100.000.000,00 KM;
- međunarodni investicioni arbitražni postupak pred ad hoc arbitražom u pravnoj stvari tužitelja Pramod Mittal, Sangeeta Mittal, Vartika Mittal, Shristi Mittal i Divyesh Mittal, protiv tužene Bosna i Hercegovina, a u vezi sa ulaganjem tužitelja u poduzeće Global Ispat Koksnu Industriju doo Lukavac, visina spora 400.000.000,00 američkih dolara (USD)

Postupak koji se vodi pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova (ICSID) protiv Bosne i Hercegovine po tužbi „Elektrogospodarstva Slovenije“ pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova, visina spora 1.359.645.000,00 KM, nalazi se u fazi rasprave o osnovanosti spora. Radi se o vrlo značajnom arbitražnom postupku, kako sa stanovišta izuzetno visoke vrijednosti spora, tako i sa stanovišta pravne prakse koju će arbitražni tribunal zauzeti u pogledu pitanja koja su istaknuta u dosadašnjem tijeku postupka.

U arbitražnom postupku koji se vodi pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova u Vašingtonu u pravnoj stvari tužitelja „Vijadukt Portorož“ i dr. protiv Bosne i Hercegovine, radi naknade štete, visina spora 100.000.000,00 KM, tijekom 2022. godine donesena je odluka u korist suprotne strane. Međutim, na odluku arbitražnog suda uložena je revizija, te se čeka konačna odluka kojom će biti okončan ovaj arbitražni postupak.

Međunarodni investicioni arbitražni postupak koji se vodi pred ad hoc arbitražom u pravnoj stvari tužiteljs Pramod Mittal, Sangeeta Mittal, Vartika Mittal, Shristi Mittal i Divyesh Mittal, protiv tužene Bosne i Hercegovine, shodno odredbama Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Indije o unapređenju i zaštiti investicija („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“ broj 4/07), u skladu sa arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovinsko pravo iz 1976. godine, a u vezi sa ulaganjem tužitelja u preduzeće

Global Ispat Koksnu Industriju doo Lukavac, visina spora 400.000.000,00 američkih dolara je veoma složen postupak, koji se nalazi u fazi odgovora na tužbu.

U pogledu arbitražnih postupaka treba istaći da je Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine angažiralo sve raspoložive kapacitete u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine. U vođenju postupaka Pravobraniteljstvo BiH ostvaruje blisku suradnju sa specijaliziranim odvjetničkim uredima koje zastupaju Bosnu i Hercegovinu i aktivan je koordinator svih aktivnosti. Postupci ove vrste ne mogu se voditi bez specijaliziranih odvjetničkih ureda.

Državna imovina

U Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine povećan je broj predmeta u vezi sa državnom imovinom, koji uključuju predmete uknjižbe drugih pravnih ili fizičkih osoba na takvoj imovini, uknjižbe perspektivne vojne imovine, predmete eksproprijacije, uspostave zemljišno-knjižnih uložaka, te predmete utvrđenja vlasništva.

Aktivnosti koje su vođene u prethodnim postupcima rezultirale su zaštitom državne imovine. Odgovarajući angažman u postupcima eksproprijacije nekretnina čiji je titular država, osiguralo je naknade, utvrđene po tržišnim vrijednostima, koje su uplaćivane u Proračun Bosne i Hercegovine.

Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 18/05,29/06, 85/06, 32/07,41/07, 74/07 i 58/08) trenutno je na snazi i Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine u skladu sa nadležnostima propisanim člankom 13. Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine ("Sl. glasnik BiH " broj: 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14) postupa u cilju zaštite prava i interesa imovine Bosne i Hercegovine.

Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine je mišljenja da bi aktivna uloga Komisije za državnu imovinu dala značajan doprinos u rješavanju kompleksnih pitanja iz ove oblasti.

Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine poduzima pravne radnje na adekvatnoj zaštiti i povratu imovine Bosne i Hercegovine u bivšim Jugoslovenskim republikama, prevashodno u Republici Hrvatskoj, a na temelju međunarodnog Sporazum o pitanjima sukcesije bivše SFRJ.

IV DIO ORGANIZACIONI, MATERIJALNI I FINANCIJSKI UVJETI

U ovom dijelu izvješća dat je prikaz organizacionih, materijalnih i finansijskih uvjeta rada Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine tijekom 2023. godine.

Organizacioni uvjeti

U skladu sa važećim Pravilnikom o unutarnjem ustroju Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine utvrđene su dvije osnovne organizacione jedinice:

- Osnovna Organizaciona jedinica nositelja pravobraniteljske funkcije, i
- Osnovna Organizaciona jedinica administracije Pravobraniteljstva BiH.

Također, sistematizirana su 23 radna mjesta.⁸

Postojeći Pravilnik o unutarnjem ustroju Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine donesen je 2005. godine i imao je samo jednu izmjenu 2009. godine i nije usklađen, sa podzakonskim aktima Vijeća ministra Bosne i Hercegovine i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/13 i 67/15) i Odlukom o izmjenama i dopuni Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj: 51/18), kojom je predviđena obveza institucije za uspostavljanje i razvoj sistema upravljanja i internih kontrola. S tim u vezi, Pravobraniteljstvo BiH aktivno poduzima radnje na izradi novog pravilnika o unutarnjem ustroju, koji se nalazi u redovitoj proceduri odobravanja od nadležnih institucija.

⁸ O ove detaljno u dijelu I točka 1. Izvješća-Opći podaci o organizaciji i ljudskim potencijalima;

Materijalni uvjeti

U cilju unapređenja rada Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u tijeku je implementiranje informacionog sustava upravljanja predmetima OWIS. Primjena ovog programa omogućiti će elektronsko vođenje podataka i evidentiranje spisa.

Tijekom 2019. i 2020. godine Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine razvilo je informacioni sustav za praćenje naplate potraživanja i prihoda Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine (ISEP), a koji je tijekom 2022. godine pušten u funkciju u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine. Korištenje ovog sustava značajno je unaprijedilo rad Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine u dijelu naplate potraživanja čiji je povjeritelj Bosna i Hercegovine i njene institucije, s obzirom da je omogućeno ažurno praćenje svih promjena u naplativosti ove potraživanja od dužnika u konkretnim predmetima Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine. U izvještajnom periodu započela nadogradnja informacionog sustava ISEP, koja će omogućiti generiranje pojedinačnih izvještaja Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine po vrstama predmeta.

Zaključno sa 2023. godine, kada je riječ o opremi Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine iskazuje potrebu za dodatnim ulaganjima u mrežnu opremu, kako bi se stvorile tehničke pretpostavke za nadogradnju postojećih informacionih sustava.

Financijski uvjeti

U skladu sa odredbama Zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovina i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za Proračun Pravobraniteljstva BiH za 2023. godinu, odobreno je ukupno 1.679.000,00 KM. U okviru ukupno odobrenog Proračuna za 2023. godinu: za tekuće izdatke odobreno je 1.409.000,00 KM, za kapitalne izdatke odobreno je 270.000,00 KM.

U periodu od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine Pravobraniteljstvo BiH je utrošilo ukupno 1.515.712,57 KM, što procentualno iznosi 90% izvršenja Proračuna, i to:

-za tekuće izdatke su utrošena sredstva u iznosu od 1.249.088,52 KM, od odobrenih 1.409.000,00 KM, što procentualno iznosi 89%, a za kapitalne izdatke utrošena su sredstva u iznosu od 266.624,05 KM od odobrenih 270.000,00 KM što procentualno iznosi 99,00%.

Po osnovu postupaka zastupanja Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine je na dan 31.12.2023. godine imalo evidentirane prihode u iznosu od 213.295,46 KM i evidentirane naknade za eksproprijaciju državne imovine u iznosu od 523.657,49 KM, te prihode od naplate premije osiguranja u iznosu od 179,93 KM i prihode od prodaje službenih vozila u iznosu od 53.390,00 KM.

V DIO ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Analizirajući rad i rezultate Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine tijekom 2023. godine, može se zaključiti da je Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine efikasno, kvalitetno i blagovremeno obavljalo poslove iz svoje nadležnosti. To je rezultat predanog rada nositelja pravobraniteljske funkcije, kao i svih zaposlenih u Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine, čime je nadomještena kadrovska potkapaciranost, kao i neadekvatne normativnopravne i organizacione pretpostavke.

U cilju unapređenja rada u postupcima zastupanja Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine će u narednom periodu nastaviti aktivnu suradnju sa nadležnim institucijama koje zastupa, kako bi se otklonili nedostaci koji prouzrokuju parnične sporove.

Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine uvođenjem informacionog sustava za praćenje prihoda i potraživanja Pravobraniteljstva, učinilo je krupan iskorak u informatizaciji poslovnih procesa u Pravobraniteljstvu, a u svrhu unapređenja rada. Nastavak ovog procesa se nameće kao nužna potreba i neminovnost. Također, u narednom periodu završit će se implementiranje informacionog sustava za upravljanje predmetima Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine (OWIS) čime će biti stvorene pretpostavke za kvalitetnije praćenje rada i izvještavanja o radu Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine, te unaprijeđen rad Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine.

U cilju kontinuiranog održavanja postignutih rezultata u Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine, rukovodstvo Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine smatra da je neophodno nastaviti i unaprijediti suradnju sa zastupanim institucijama, izvršiti materijalno i kadrovsko osnaživanje institucije, te usvojiti novi Zakon o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine, koji će implementirati smjernice Eurospke unije u oblasti vladavine prava i osnaživanje pravne sigurnosti u Bosni i Hercegovini.

Polazeći od naprijed navedenog predlaže se Vijeću ministara Bosne i Hercegovine da nakon razmatranja Izvješća o radu Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine za period 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine donese sljedeći:

ZAKLJUČAK

Usvaja se Izvješće o radu Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine za period 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine.